

سراشویی تربیت در اردوهای دانش‌آموزان

مسائلی مثل نداشتن باور به تربیت، نبود برنامه مناسب در طول اردو، سومدیریت، عدم اعتبار لازم، اردوگاه‌های نامناسب و بکارگیری وسیله نقلیه نامناسب از جمله مسائلی هستند که اردوهای تربیتی با آن روبرو هستند و اجازه بهره‌برداری از آنها را نمی‌دهند.

به گزارش ایسکانیوز به نقل از تسنیم، شبانعلی رضانیان رئیس سابق سازمان بسیج فرهنگیان در یادداشتی درباره اردوهای تربیتی دانش‌آموزان به تاثیر مثبت اردو در جریان تربیت دانش‌آموزان اشاره کرده است.

در این یادداشت آمده است: همانطور که می‌دانیم؛ اردو یکی از فعالیتهای تربیتی است که نسبت به آن سفارش زیادی شده و می‌تواند با بهره‌گیری از روشهای غیرکلامی به ارائه مفاهیم تربیتی پردازد و مطالب و مفاهیم را در افراد درونی کند.

صاحب‌نظران عرصه تربیت تاکید فراوانی بر تربیت غیرکلامی و غیر مستقیم دارند و تاثیر این نوع تربیت را به مراتب بیشتر از نوع کلامی و مستقیم می‌دانند. در تربیت غیرکلامی مربی با بهره‌گیری از عناصر دیداری و شنیداری، این امکان را فراهم می‌کند که متربی با دیدن یا شنیدن، خود شاهد یک لحظه تربیتی باشد که این لحظه می‌تواند شکلی طبیعی داشته یا لحظه‌ای ساخته و پرداخته شده باشد.

حضور در طبیعت (خارج از محیط کلاس و ...) دقت در آیات الهی، دیدن حقایق صحنه‌ها، حضور در فعالیتهای اجتماعی، مشاهده فیلم و نمایش و ... می‌توانند انواعی از لحظه‌های تربیتی را برای متربی مهیا کنند که فرد با دیدن آنها خیلی سریعتر و راحت‌تر به منظور تربیتی و هدف مورد نظر دست می‌یابد.

اردو در تربیت جایگزین ندارد و خلا آن به سادگی جبران نمی‌شود. جدا کردن متربی از زندگی روزمره، قرار گرفتن زیر نظر مستقیم مربی، ایجاد بستر برای استفاده از روش الگویی، فرصت برای برنامه‌سازی و رفتارسازی، زمینه‌سازی برای تمرین آموخته‌ها، زندگی جمعی خارج از محیط خانه و خانواده و زیر نظر مربی، فراهم‌آوری زمینه برای رشد و شکوفایی استعدادهای فردی و گروهی، امکان بروز خلاقیت‌های نهفته، امکان شناخت و شناسایی خصوصیات مریبان برای مربی، امکان راهنمایی و جهت‌دهی، فراهم‌سازی زمینه برای مشاهده رفتار (عملی) دیگران، یادگیری رفتار جدید از طریق مشاهده، همنشینی و مصاحبت با افراد بیشتر، داشتن فرصت و آزادی برای عمل، امکان تقویت روحیه همگرایی، تقویت روحیه نظم‌پذیری و قانون‌مداری، تقویت اراده و اعتماد به نفس، ایجاد شور و نشاط و شادابی جسمی و روحی، ایجاد فضای رقابت همراه رفاقت، امکان تعاون و همکاری، کسب تجربه عملی، افزایش آگاهی، آشنایی با الگوها و شخصیت‌های برجسته، دانش‌افزایی، بینش‌افزایی، معنویت‌افزایی، تقویت انگیزه، تربیت عملی، مودت و محبت به همدیگر، بهره‌گیری از فرصت موعظه و نصیحت، خدمت به یکدیگر، تسلط به عواطف، تمرین سعه صدر، همدردی با دیگران، امکان مبارزه با خرافات و انحرافات، امر به معروف و نهی از منکر ...

موارد فوق فواید و کارکردهای اردو هستند که با هیچ یک از روش‌های دیگر به سادگی و سهولت قابل معاوضه نیست. به همین خاطر سفارش می‌شود که این ظرفیت تربیتی مورد غفلت قرارنگیرد و حتی الامکان برای همه متربیان در تمام سطوح استفاده شود و اکنون نیز

جز استانداردهای آموزش و پرورش است که برای همه دانش‌آموزان، معلمان، کارکنان و اولیا دانش‌آموزان به صورت جداگانه یا تجمیعی اردو گذاشته شود.

به توصیه کارشناسان، ظرفیت تربیتی اردو برای همه شرایط و همه افراد لازم است و در زمانی که جامعه (بویژه جوانان و نوجوانان) در معرض تهاجم فرهنگی و عقیدتی دشمنان قسم خورده قرار گرفته‌اند، لازم تر است. اکنون که انواع و اقسام تهاجمات علیه اعتقادات و باورها شکل می‌گیرد و نوجوانان و جوانان حتی والدین آنها، امکان چندانی برای یادگیری و بیان دغدغه‌ها و شبهه‌های ذهنی و شنیدن پاسخ مناسب ندارند، امکان شرکت در اردو، امکان فوق‌العاده‌ای خواهد بود.

قاعدتا در این شرایط، هیچ چیز نباید جامعه اسلامی را از یک چنین امکان و فرصتی (فرصت شرکت در اردو زیر نظر مربی و با آمادگی برای تعلیم و تربیت ...) محروم کند و منطلق تربیت و دفاع در مقابل دشمن هر دو حکم می‌کند که اردوها بیش از گذشته رونق داشته باشد و حتی نواقص دیگر بخش‌ها را نیز جبران کند.

در این شرایط، انتظار منطقی بر رونق بودن ظرفیت‌های آموزشی و پرورشی و پر رونق بودن انواع اردوها و بهره‌گیری همه جانبه از روشهای تربیت غیر کلامی برای انتقال مفاهیم به متریان و شرکت‌کنندگان و پاسخ به ابهامات است در صورتی که واقعیت‌های جامعه و وضعیت کلی آموزش و پرورش خیلی با این انتظار تطبیق نمی‌کند.

متأسفانه شرایط فرهنگی-تربیتی آموزش و پرورش و شرایط اردوها بی تأثیر از شرایط کلی حاکم بر جامعه نیست و متولیان و مجریان تحت تأثیر برخی دیدگاههای اعتقادی و سیاسی یا همراهی و همسویی با آنها، هم نسبت به اصل اردوها توجه لازم را ندارند و هم به بهانه‌های مختلف آن را کم رونق یا تعطیل می‌کنند.

در کل کشور و در آموزش پرورش، هنوز بحث کهنه و بارها پاسخ گفته شده تعلیم یا تربیت مطرح است و هستند کسانی که خود را موظف به تربیت نمی‌دانند و بهشت بردن مردم را خارج از حوزه وظایفشان می‌دانند و لذا نسبت به مسئولیتهای خود در این زمینه اهتمام لازم را ندارند و حتی جاهایی اردوها را به ابزاری برای مقاصد سیاسی و عقیدتی... خود نیز تبدیل می‌کنند.

مسائلی مثل نداشتن باور به تربیت، تفسیر و برداشت‌های نادرست از معنای آزادی و شادی و نشاط در کنار عدم هدفگذاری صحیح، نبود برنامه مناسب در طول اردو، سومدیریت، عدم اعتبار لازم، اردوگاه‌های نامناسب، بکارگیری وسیله نقلیه نامناسب، انتخاب مربی و سرپرست کم‌انگیزه و نامناسب برای اردو، رعایت نکردن ضوابط و مقررات توسط مجریان و شرکت‌کنندگان، نبود نظارت و... از جمله مسائلی هستند که اردوهای تربیتی با آن روبرو هستند و اجازه بهره برداری از آنها را نمی‌دهند (گاهی باعث اثرات منفی و تأثیرات عکس هم می‌شوند).

اردوهای علمی-آموزشی، اردوهای تربیتی، اردوهای تفریحی و تشویقی، اردوهای ورزشی، اردوهای جهادی و سازندگی، اردوهای رزمی و نظامی، اردوهای زیارتی و معنوی و حتی اردوهای راهیان نور همه به نوعی تحت تأثیر همین نوع نگاهها قرار دارند و به لحاظ کمی و کیفی با استانداردها و با نیازهای واقعی جامعه فاصله زیادی دارند.

در بیان علت کم توجهی‌ها و بی توجهی‌ها، نبود بودجه، نبود فرصت در طول هفته، نبود امکانات و تجهیزات و نبود امنیت در سفر و راهها و وسایل نقلیه و... بیان می‌شود در صورتیکه این عوامل و عوامل مشابه همیشه و در همه دوران وجود داشته و یقیناً باز هم وجود خواهد داشت. توقع منطقی و معقول، مقابله و مبارزه با آنهاست و به همین خاطر پذیرفته نیست که چنین فرصتی طلایی در امر تربیت و بهترین

امکان ایجاد شادابی و نشاط بخواند تحت الشعاع بهانه‌های کم‌ارزش، بی‌اساس و غیر قابل قبول قرار گیرد. لذا باید مدیران در سطوح مختلف برای رفع و کاهش آن تلاش کنند و با برنامه‌ای حساب شده مانع به تعطیلی کشاندن آن شوند و به هر شکل ممکن کمیت و کیفیت آنرا حفظ کنند.

همه باید در جهت برطرف کردن این مانع و رونق بخشی به اردوها تلاش کنند. دستگاه‌های اجرایی، قانون گذاران، ناظران و خود مجموعه آموزش و پرورش، همه وظیفه دارند باید در حد امکانات و بضاعت، کمک کار آموزش و پرورش نیز باشند و بسیج در این بین، به عنوان تشکیلات انقلابی و حافظ انقلاب و ارزشها، وظیفه‌ای مضاعف دارد. او باید در جهت کارآمدسازی نظام اسلامی اقدام کرده و خلاها و کمبودها را جبران کند از این رو باید به جد مطالبه‌گر برگزاری اردوها (از همه نوع و برای همه سطوح) باشد و در کنار آن ظرفیت‌های خود را نیز بکار گیرد و کسری و کاستی‌های موجود را تا حد ممکن جبران کند.